

En català, jugues?

Des de la Plataforma per la Llengua s'ha començat la campanya *En català, jugues?* per demanar als Reis Mags que duguin joguines en català a la canalla. Per aquest motiu s'han editat cartes per escriure'ls, on es demana poder jugar en català. Paral·lelament, s'organitzà la Festa de la Joguina en Català. Centenars d'infants ompliren el 18 de desembre la plaça central del parc de la Ciutadella de Barcelona.

Els nens i nenes assistents a la festa van poder triar i remenar joguines, llibres, vídeos i videojocs en català i també van poder participar en tallers, jugar amb el porter de la selecció catalana d'hoquei, Víctor Agramunt, i

gaudir de les actuacions del grup Articulat i La Portàtil FM. L'acte també va comptar amb la presència de dos patges reials, que durant tot el matí van recollir les cartes dels infants per tal de trametre-les als Tres Reis Mags d'Orient.

Les cartes, que es van repartir durant la Festa de la Joguina en Català, també es poden descarregar del web de la Plataforma. A més, s'han distribuït centenars de cartes per ludoteques i botigues de joguines d'arreu dels Països Catalans. En la campanya hi col·laboren el portal comercial en català Mer-Cat i el Consorci per a la Normalització Lingüística.

SUMARI

Portada	
<i>En català, jugues?</i>	1
Editorial	
<i>Nou govern, nova política lingüística? ... i Europa?</i>	3
Campanyes	
<i>L'etiquetatge en català de les grans marques, un cas únic al món</i>	4
<i>Estem guanyant la batalla de l'etiquetatge en català de vins i caves</i>	4
<i>El catàleg d'IKEA i el català: una excepció</i>	5
<i>Moritz guanya, Damm perd (una història de cerveses etiquetades o no en català)</i>	5
<i>Surt el llibre El català i la immigració</i>	6
<i>Nova campanya per aconseguir la normalitat en la producció i l'exhibició cinematogràfiques</i>	6
Actes i accions	
<i>Festa means party. Love Catalonia!</i>	7
<i>El català al Comitè sobre l'Eliminació de la Discriminació Racial de les Nacions Unides</i>	7
<i>La Plataforma i la compareixença al Parlament de Catalunya</i>	10
<i>Proves davant una discriminació lingüística: el cas Helena Bosch</i>	10
<i>Un Sant Jordi 2004 molt divertit, però passat per aigua</i>	12
<i>El Decàleg de la Plataforma</i>	12
<i>Presentació a València dels deu anys de la Plataforma</i>	13
<i>La llufa torna a València</i>	13
<i>Presentació oficial de la Plataforma al Bages</i>	14
<i>L'ALC - Plataforma per la Llengua del Vallès, plena de campanyes</i>	14
<i>Campanya Pel català a l'escola</i>	14
Entrevista	
<i>Entrevista a Toni Royo, portaveu de la Plataforma per la Llengua del País Valencià</i>	8 i 9
I a més a més...	
<i>Joan Bernà escriu un segon llibre on explica les peripècies que ha patit per catalanitzar el gremi notarial</i>	15
<i>La Plataforma portarà l'exposició de l'etiquetatge al Principat d'Andorra</i>	15
<i>La Plataforma i l'ADEC fan un rigorós marcatge a unes declaracions poc responsables del President Maragall</i>	15
<i>Fe d'errades</i>	15
Contraportada	
<i>El nom i la unitat de la llengua... un cop més!</i>	16

La Corbella - Plataforma per la Llengua

Rocafort 242 bis 3r - 08029 BARCELONA

tel. (+34) 93 321 18 03 / fax (+34) 93 321 12 71

info@plataforma-llengua.org - www.plataforma-llengua.org

per aportacions econòmiques: 2059-0800-81-0000435183

Directora: Sònia Llinàs. Consell de redacció: M. Gasull, J. Manent i M. Mauri. Han col·laborat en aquest número: P. Abad, C. Armentano, M. Casals, O. Escuder, T. Escuder, B. Gasull, I. Marí, D. Mundet, E. Munné, M. J. Parés, G. Ponsa, T. Royo i A. Sensat.

Maquetació i pre-impressió: Eix de Serveis (93 298 16 39)

Impressió: Offset Color

Nou govern, nova política lingüística? ... i Europa?

Ara fa aproximadament un any de les darreres eleccions al Parlament de Catalunya que van donar finalment origen a un nou Govern de coalició entre PSC, ERC i ICV. Com gairebé sempre que hi ha canvis, es generen moltes expectatives. En aquest cas, els membres dels partits que formen el Govern, com és natural, hi van contribuir des de bon començament: tot havia de millorar de forma substancial. En la qüestió de política lingüística es va dir –a través de diversos membres pertanyents als partits que formen el Govern– que el suport real i decidit a la llengua pròpia dels Països Catalans seria norma en totes –o quasi totes– les seves actuacions. Fa temps que la Plataforma per la Llengua ja propugna algunes de les mesures que es van anunciar, com per exemple que allò que la Generalitat consumeix –directament o indirectament– hauria de ser etiquetat en català. Per tant, i evidentment, és una de tantes mesures a les quals donem suport i en la que fa temps que treballem perquè s'apliquin. Desplegar i aplicar completament la vigent Llei de Política Lingüística seria el mínim que caldria per començar; i solucio-

nar definitivament la matèria legal en el nou Estatut seria el que faria que la legislatura es pogués considerar satisfactòria des del punt de vista de la llengua. Ara bé, com tots sabem, canviar segons quines inèrcies, lluitar contra segons quins factors, trobar segons quines esclatxes legals, mantenir-se ferm en allò que es diu en moments d'eufòria, etc., no sempre és fàcil, i molts cops queda en paper mullat.

Des de la presa de possessió del nou Govern diferents membres de la Plataforma per la Llengua hem anat mantenint contactes i reunions de treball amb alguns dels seus membres. En general les impressions han estat bones i sembla que és veritat que la intenció del Govern és la de donar un fort impuls a la llengua catalana. Malgrat tot, encara és aviat per valorar la seva actuació, els efectes sobre la llengua i el seu ús social. És per això que des de la Plataforma per la Llengua volem donar suport al Govern en totes aquelles accions que emprengui per tal de normalitzar, en tots els àmbits –si pot ser definitivament–, la llengua catalana en el territori que li és propi. No obstant això, estarem també a l'aguait per si tot quedés en declaracions d'intencions i no dubtarem en pressionar per fer que el Govern compleixi allò que va prometre i que està escrit i, fins i tot, per intentar arribar més enllà d'allò que s'ha anunciat.

Des de la Plataforma per la Llengua farem noves valoracions de la política lingüística del Govern quan ho creguem convenient i a mesura que el nou Estatut es vagi perfilant. I de debò esperem que

totes aquestes promeses i declaracions de bones intencions es vagin convertint en realitats palpables que millorin la salut de la llengua catalana.

D'altra banda, ens trobem en un moment difícil pel que fa a la política internacional. La nostra llengua es troba en una situació d'inferioritat perquè no té la força que tenen les llengües amb un Estat que les defensi, independentment del seu nombre de parlants. Els catalans, de Salses a Guardamar i de Maó a Fraga, no podem romandre impassibles i hem de denunciar una pseudoconstitució europea (que no és més que un altre de tants tractats) que no ens reconeix ni com a poble ni com a cultura. Cal remarcar que les decisions i lleis que vénen de Brussel·les ens afecten més del que sovint ens pensem i per tant cal estar alerta de no deixar que aquestes polítiques ens converteixin de facto en ciutadans de segona. En resum, és per això que –molt a desgrat nostre, que creiem de debò en la construcció d'una Europa dels pobles– la Plataforma per la Llengua demanarà a tothom que voti "No" en el proper referèndum que l'Estat espanyol celebrarà sobre la Constitució Europea.

L'etiquetatge en català de les grans marques, un cas únic al món

L'any passat la Plataforma per la Llengua i l'ADEC, amb la col·laboració de diverses entitats i particulars, vam fer una recollida d'etiquetes d'arreu del món de productes de 9 multinacionals (Nestlé, Coca-Cola, Heineken, Schweppes, Kellogg's, Bayer, Durex, Danone i Pepsico), que enguany mostrem a l'exposició itinerant *La llengua en l'etiquetatge de les grans marques*. Com bé sabeu els qui ja l'heu visitada, es tracta d'una exposició que mostra un recull d'etiquetes de productes de gran consum en llengües oficials amb un nombre de parlants similar o inferior al català i es compara amb les etiquetes d'aquests mateixos productes trobades aquí. Una de les conclusions més evidents és que el tracte que rep el consumidor català per part d'aquestes empreses constitueix una excepció, ja que en cap país democràtic del món una llengua comparable al català (de 7

milions de parlants) té tant poca presència en les etiquetes d'aquests productes com la nostra llengua.

L'exposició es va inaugurar el passat 19 de maig al Centre Comercial El Triangle de Barcelona (plaça Catalunya) i va obtenir una excel·lent recepció per part dels nombrosos visitants del centre comercial. Més tard, s'ha presentat en d'altres llocs, com els Lluïsos de Gràcia (Barcelonès), la Universitat Catalana d'Estiu a Prada (Conflent), Vilanova i la Geltrú (Garraf), Lleida (Segrià), Banyoles (Pla de l'Estany), o a diversos municipis mallorquins com Bunyola, Pollença, Petra, Porreres, Sineu i Calvià. L'exposició anirà rodant pel país i de moment ja està previst que passi per Sant Sadurní d'Anoia (Alt Penedès), Matadepera (Vallès Occidental), Berga (Berguedà), Canet de Mar (Maresme), Vilafranca del Penedès (Alt Penedès), Sabadell (Vallès

Occidental), Llíria (Camp de Túria), Vila-real (Plana Baixa), Gandia (Safor), València (l'Horta), Sueca (Ribera Baixa), Alcoi (Alcoià) i Monòver (Valls de Vinalopó). També arribarà el proper any a Andorra la Vella, al Principat d'Andorra.

Amb aquest viatge pels Països Catalans i el Principat d'Andorra esperem aproximar a la ciutadania el greuge comparatiu que pateix la nostra llengua en aquest àmbit i fer evident la necessitat d'aquestes empreses d'adaptar l'etiquetatge a l'entorn social i cultural en què vivim, si volen ser conseqüents amb les seves actuacions en el context mundial.

Exposició virtual:

www.plataforma-llengua.org/exposicio/
Si voleu més informació, adreceu-vos a empreses@plataforma-llengua.org

Gemma Ponsa i Bernat Gasull
Comissió empreses

Estem guanyant la batalla de l'etiquetatge en català de vins i caves

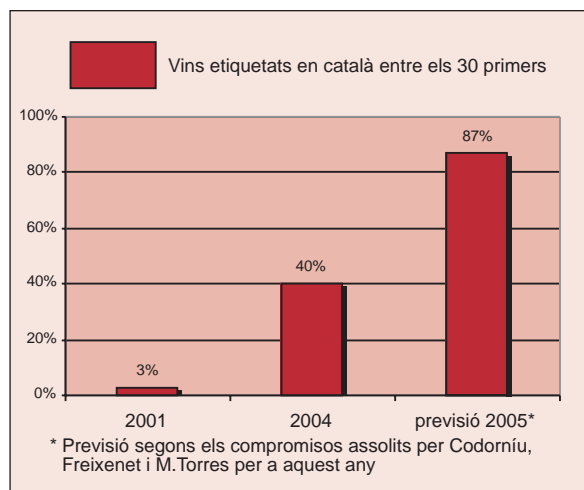
Com ja hem anat informant des de la Plataforma per la Llengua, l'etiquetatge en català de vins i caves ha anat creixent en els darrers anys. D'entre els 30 vins i caves més venuts l'any 2001 només hi havia un sol producte etiquetat en català: el cava Anna de Codorníu. A finals del 2003

ja n'eren 10 (el 33%) i al setembre del 2004 ja en són 13 (el 40%). I segons la paraula donada per les empreses implicades en converses amb la Plataforma aquesta xifra hauria d'augmentar a 26 (el 87%) a la primavera del 2005. Això vol dir que el sector quedaria pràcticament normalitzat i serien comptades

les empreses que no respecten la legislació actual. Recordem que empreses com Raventós i Blanc, Gibert, Sumarroca o Alella Vinícola Can Jonc, així com molts d'altres cellers, ja fa molt de temps que etiqueten els seus productes en català. Posteriorment s'hi van afegir grans empreses com Codorníu, Bodegues Roqueta, J. Sardà o

Parxet. Hi ha el compromís que altres grans empreses com Freixenet, Juvé & Camps o M. Torres també s'afegixin a la tendència ascendent. La pressió ciutadana i dels consumidors ha estat clau en aquest canvi positiu, i encara és important per tal de normalitzar totalment el sector. Per part de la Plataforma per la Llengua properament es farà un tercer estudi per analitzar la situació i denunciar les poquíssimes empreses que encara es resisteixen a tractar amb dignitat al consumidor català en matèria d'etiquetatge. Tanmateix, donada l'àmplia oferta que hi ha actualment en català, recomanem que el consumidor es fixi en l'etiqueta i no compri cap vi o cava català on com a mínim tota la informació no sigui en la nostra llengua.

Bernat Gasull
Comissió empreses

El catàleg d'IKEA i el català: una excepció

Un any més, IKEA edita el seu conegut catàleg exclusivament en espanyol. Malgrat les nombroses vendes que obté a Catalunya i l'obertura d'una nova botiga a l'Hospitalet de Llobregat, ni el web ni el catàleg IKEA són en català. Val a dir que IKEA ha augmentat força la presència de la nostra llengua pel que fa a la retolació i la publicitat tot adaptant-se a la realitat social del nostre país. Tanmateix, aquest canvi no s'ha vist acompanyat en el catàleg d'IKEA editat en 24 llengües diferents arreu del món, moltes amb menys parlants que el català. IKEA té 3 botigues als Països Catalans a Badalona, l'Hospitalet de Llobregat i a Ciutat de Mallorca (aquesta com a franquícia) i aquest cas és una excepció en el tracte mundial que fa IKEA vers el client. A Europa sempre (llevat del cas català) l'edita en cada llengua pròpia i oficial del lloc on s'ubica. Així, per exemple, malgrat que a Portugal hi tenen una sola botiga, el catàleg és en portu-

guès, o a Islàndia, també amb una sola botiga i amb una població inferior als 300.000 parlants, el catàleg és en islandès. A Bèlgica respecten tant el neerlandès com el francès en el catàleg, i a Suïssa tant el catàleg com el web són en italià a la zona italo-noparlant i en francès a la francoparlant, tot i tenir-hi una sola botiga respectivament (evidentment també és en alemany a la zona respectiva). Aquesta mateixa política és la seguida amb el txec en les 3 botigues de la República Txeca, amb l'hebreu en l'única botiga d'Israel, amb l'eslovac en l'única botiga d'Eslovàquia o amb el finès amb les 2 botigues de Finlàndia. Al Canadà s'edita en francès en les 2 botigues ubicades al Quebec. A més, cal recordar que IKEA, no editant el catàleg en català, està incomplint la legislació actual. Així, segons l'article

32.3 de la Llei 1/1998 de 7 de gener de Política Lingüística, els documents d'ofertes de serveis per a les persones usuàries i consumidores dels establiments oberts al públic han d'ésser redactats, almenys, en català.

En el següent quadre fem una comparativa de la situació que pateix el consumidor català en el catàleg i web d'IKEA respecte d'altres consumidors:

	Nº de botigues	¿El catàleg és en la llengua pròpia del lloc d'ubicació?	¿El web per al país és en la llengua pròpia del lloc d'ubicació?
Català (Països Catalans)	3 (1 en franquícia)	No	No (només les pàgines de les botigues de Badalona i l'Hospitalet)
Islandès (Islàndia)	1	Sí	Sí
Italià (Suïssa)	1	Sí	Sí
Francès (Suïssa)	1	Sí	Sí
Portuguès (Portugal)	1	Sí	Sí
Hebreu (Israel)	1	Sí	Sí
Eslovac (Eslovàquia)	1	Sí	Sí
Francès (zona francoparlant Bèlgica)	1	Sí	Sí
Flamenc (zona francoparlant Bèlgica)	1	Sí	Sí
Francès / flamenc (Brussel·les, Bèlgica)	2	Sí	Sí
Francès (Quebec)	2	Sí	Sí
Xinès (Xina)	2	Sí	Sí
Finès (Finlàndia)	2	Sí	Sí
Hongarès (Hongria)	2	Sí	Sí
Grec (Grècia)	2	Sí	Sí
Txec (República Txeca)	3	Sí	Sí

Moritz guanya, Damm perd (una història de cerveses etiquetades o no en català)

Sembla que la cervesa Moritz, etiquetada en català, cada cop està guanyant més adeptes. La seva distribució va augmentant, i aquells consumidors sensibilitzats pel respecte al client que en són coneixedors opten abans per aquest producte que d'altres de producció catalana però que no etiqueten en català. En l'acte de l'11 de setembre d'enguany, a l'Arc de Triomf de Barcelona, la immensa barra del bar venia la cervesa Moritz per primer cop en lloc de la Damm, que era la cervesa consumida ens els darrers anys i la qual tenia emparaulada amb la Comissió 11 de Setembre la compra de productes de la seva marca per aquell concert. Aquest mateix fet es va produir en el bar de la festa d'acollida

d'estudiants d'intercanvi que se celebrà el dia 21 d'octubre. I així mateix s'anirà produint per part de la Plataforma. Animem a fer la mateixa política per part d'aquells que organitzen barres (en concerts, actes, trobades...), mentre Damm i San Miguel no etiquetin tots els seus productes venuts a Catalunya en català.

En aquests moments, i que en tinguem coneixement, hi ha 6 cerveses etiquetades en català: Cervesa Pilsen Bonpreu, Cervesa Pilsener Condis, Cervesa Moritz, Xibeca (Damm), Cervesa Ecològica Opcinatura i Cap d'Ona (Brasserie Artisanale des Alberes). Tant la cervesa de Condis com la de Bonpreu es poden trobar en els respectius supermercats. La Moritz es distribueix en

bars i restaurants i en botigues i superfícies de lliure servei. La Xibeca és d'àmplia distribució. Opcinatura i Cap d'Ona es troben també en alguns bars i en botigues especialitzades. És important afavorir el consum dels productes que estan etiquetats, com a mínim, en català comprant-los i demanant-los als bars i restaurants i no pas aquells que no respecten el consumidor a Catalunya, especialment els d'empreses catalanes que no estan etiquetats en català, com és ara Estrella Damm o San Miguel. També és important expressar la nostra queixa a les empreses implicades i felicitar a les que sí que ho fan, exposant la nostra tria.

Bernat Gasull
Comissió empreses

Surt el llibre *El català i la immigració*

Ara fa uns mesos va veure la llum el llibre *El català i la immigració. Anàlisi de l'oferta de cursos de català als immigrants adults extracomunitaris* (Editorial Mediterrània, 2004). Aquesta publicació és la cristallització de l'estudi dut a terme per la Plataforma per la Llengua i que té el suport de la Fundació Jaume I, i com a autors compta amb Marta Rovira com a directora i Eva Castellanos, Marta Fernández Prat i Enric Sauri com a col·laboradors.

L'u de juliol del 2003 es presentà l'estudi a la seu d'Òmnium Cultural davant la premsa. El ressò que tingué fou considerable. Ara, tota persona

interessada per saber com vehicular amb èxit llengua catalana i immigració pot informar-se i tenir unes línies mestres de treball gràcies a aquesta publicació. El llibre està dividit –a més d'un pròleg, d'una presentació i d'una interessant bibliografia– en sis capítols:

1. El català i la immigració: punts de partida; 2. L'oferta pública de cursos per als immigrants adults; 3. L'oferta de cursos per a immigrants de la societat civil; 4. La diversitat territorial en l'oferta de cursos de català; 5. Característiques de l'a-

lumnat; i 6. Conclusions: el català, eina d'integració?

El català i la immigració, de 160 pàgines, conclou que la demanda de cursos de català per a immigrants adults desborda del tot l'oferta existent, ja sigui la promoguda per l'administració com per l'associacionisme. També detecta la "poca flexibilitat" en l'oferta d'uns cursos "poc adaptables als horaris laborals" dels immigrants, la qual cosa fa que molts deixin d'anar-hi.

Nova campanya per aconseguir la normalitat en la producció i l'exhibició cinematogràfiques

El passat 15 de juliol, en roda de premsa a l'Estació de la comunicació de la Universitat Pompeu Fabra, la Plataforma per la Llengua feia públiques les conclusions d'un minuciós estudi sobre la desigualtat lingüística crònica del cinema als Països Catalans. Aquest informe –elaborat conjuntament pel crític de cinema Josep M. López Llaví, l'historiador cinematogràfic Joaquim Romaguera i l'investigador Carles Còdol– no és només un enfilall de greuges, sinó també un programa d'acció adreçat a l'administració i a la indústria per acabar definitivament amb la discriminació que patim els espectadors catalanoparlants.

Segons l'estudi, el català és encara la llengua menys utilitzada en la producció pròpia del país, degut tant al desinterès de productors i centres d'ensenyament especialitzats com a la feblesa institucional. L'administració s'ha limitat a costejar doblatges i subtítols per a alguns títols, que ni tan sols ha pogut escollir, sense aconseguir mai

la paritat amb el castellà. Més greu que l'escassetat de pel·lícules disponibles en versió catalana és encara la seva deficient distribució i exhibició, duta a terme sistemàticament en poques sales d'aforament reduït i difícil accés i amb una menor permanència en cartellera. Totes aquestes discriminacions, afegides a una comercialització posterior en formats domèstics que normalment prescindeix de la nostra llengua i a una publicitat monolingüe de tot el conjunt, contribueixen a què l'impacte social del cinema en català sigui insignificant. El document tampoc no passa per alt que la situació és encara molt pitjor fora del Principat.

D'entre el conjunt de mesures proposades a l'informe destaquen, per una banda, les que insten totes les administracions competents dels Països Catalans a fomentar amb fermesa l'ús de la llengua ja en la fase de producció, i, per l'altra, aquelles encaminades a rendibilitzar socialment la subvenció a les versions catalanes. A través de l'establiment

de convenis i de l'aplicació de la normativa, es pretén que la concessió d'ajuts institucionals comporti necessàriament un compromís per part de les productores i les distribuïdores, que es materialitzi en una presència equivalent i un tracte igualitari a tots els nivells del cinema en català.

Ara per ara, assumeixen aquest text quatre entitats cabdals en la defensa de la llengua –Acció Cultural del País Valencià, Obra Cultural Balear, Òmnium Cultural i Joves de Mallorca per la Llengua– i l'han subscrit personalment els realitzadors Marc Recha i Francesc Bellmunt, i l'actor i realitzador Joel Joan. La voluntat de la Plataforma per la Llengua és aconseguir el suport de la totalitat de la societat civil del país, per aquest motiu, es demanarà l'adhesió dels sindicats, de les universitats i dels partits polítics de tot el domini lingüístic, en els propers mesos.

Enric Monné i Camps
Comissió de cinema

Festa means party. Love Catalonia!

Un dels objectius de la Plataforma per la Llengua és incidir en el tipus d'acollida que troben els estudiants d'intercanvi en el moment d'arribada a les universitats catalanes. Dins el marc de la campanya universitats, i per segon any consecutiu, la Plataforma va oferir el passat 21 d'octubre una festa de benvinguda-mostra de cultura catalana per a estudiants estrangers. L'objectiu d'a-

Un moment de l'actuació

questa festa és donar una opció més als universitaris nousvinguts per tenir accés a la realitat catalana i encoratjar-los a aprendre el català i estimar la nostra llengua i cultura. Durant tot el dia, els estudiants van poder gaudir d'una visita guiada al Museu d'Història de Catalunya, de teatre, d'un taller de danses tradicionals, de música pop i rock, de diables, tabalers i castellers. A la festa hi van assistir un

gran nombre d'estudiants estrangers que van participar en les activitats que es van anar desenvolupant durant tot el dia.

Des de la Plataforma per la Llengua considerem la festa un èxit i esperem poder tornar-la a celebrar l'any vinent, així com aconseguir durant tot l'any una implicació més gran en l'acollida dels estudiants d'intercanvi per part de les universitats i les altres institucions responsables.

Txell Escuder
Comissió Universitats i Erasmus

El català al Comitè sobre l'Eliminació de la Discriminació Racial de les Nacions Unides

En la voluntat de fer tot el que calgui per tal de defensar el català i els drets lingüístics reconeguts de manera explícita o implícita als instruments jurídics d'àmbit internacional, el passat mes de febrer, una delegació catalana, en la qual participava la Plataforma per la Llengua, va anar a la reunió del Comitè sobre l'Eliminació de la Discriminació Racial (CERD) de les Nacions Unides, a Ginebra. Els mateixos membres del Comitè sovint encoratgen la participació de les ONG i altres grups de la societat civil en la denúncia de fets o situacions que entren dins l'objecte de la definició, més enllà de la discriminació per raó de raça, i fan especial èmfasi en la discriminació per raó de l'origen nacional o ètnic. Per tant, la nostra participació en la reunió de la 64a sessió del CERD, en la qual l'Estat espanyol havia de presentar els seus informes periòdics 16è i 17è, en primer lloc, responia a aquesta oportunitat oferta pel

Comitè de portar a instàncies internacionals diferents de les d'àmbit europeu, la discriminació que pateix el català al nostre país. En segon lloc, des de feia anys, una altra ONG (Asociación por la Tolerancia) havia presentat diversos informes al CERD en els quals adduïa una suposada discriminació del castellà a Catalunya. Aquests referències, juntament amb algunes informacions aportades pel Govern espanyol en els seus informes periòdics¹, van portar al Comitè a recollir en les seves observacions finals, com a "motiu de preocupació", la possibilitat que el castellà pogués estar essent discriminat a Catalunya².

El nostre objectiu, doncs, era doble: contrarestar els arguments a favor de la discriminació del castellà i donar als membres del Comitè dades que els permetessin tenir una visió més àmplia de la situació real de les llengües a Catalunya, i aconseguir que el Comitè deixés d'expressar

la seva preocupació per una suposada discriminació del castellà a Catalunya en les seves Observacions Finals. El nostre contrainforme anava en aquesta línia i la nostra intervenció en la reunió de les ONG també. El CERD, en les observacions finals, va ometre qualsevol referència a la llengua³. És a dir, ja no va alertar sobre el perill que l'espanyol es discrimini a Catalunya. És tot un èxit. Aconseguir crear un dubte al Comitè, suficient com perquè deixi de creure's la versió que tenia fins ara i que el portava a recollir-ho en les seves recomanacions, no és fàcil. Tanmateix, cal veure com evoluciona el nou panorama polític creat després del 14 de març d'enguany, cal estar amatent i vigilant al tracte i al respecte vers el català per tornar d'aquí a tres anys, si cal, a Ginebra, a defensar davant el Comitè els nostres drets lingüístics.

Maria Josep Parés
Assessora de la campanya

¹Per exemple, document CERD/C/263/Add.5 del 3 de maig de 1995, paràgraf 270.

²Documents CERD/C/304/Add.8 del 29 de març de 1996, paràgraf 12 i CERD/C/304/Add.95 del 19 d'abril de 2000, paràgraf 12.

³Document CERD/C/64/CO/6.

Entrevista a Toni Royo, portaveu de la Plataforma per la Llengua del País Valencià

Jordi Manent – Quan, com i per què es forma la Plataforma per la Llengua del País Valencià?

Toni Royo – En Acció Cultural del País Valencià dúiem ja molts anys treballant per la normalització lingüística i, per això, la col·laboració amb la Plataforma va sorgir d'una manera quasi espontània, com és lògic en dues entitats que compartim idèntics objectius. De manera que la col·laboració va començar en el terreny pràctic, amb anades i vingudes de València a Barcelona i viceversa. Llavors, vam posar a disposició de la Plataforma tota la nostra infraestructura al País Valencià; bàsicament, encara que no exclusivament, la xarxa de Casals Jaume I. I vam començar a treballar conjuntament en les diferents campanyes i sectors.

JM – Quins són els resultats més visibles de les campanyes que heu dut a terme?

TR – Jo esmentaria com a més importants els canvis lingüístics que hem obtingut en destacades empreses del món del comerç, com són Caprabo i Mercadona. Recordem que Caprabo, quan va començar a obrir delegacions al País Valencià, ho va retolar tot en espanyol, com si foren a Múrcia, i que ha estat la forta campanya de protestes i

exigències de canvi la que ha produït ja alguns efectes positius, encara que no tots els que voldríem. Pel que fa a Mercadona, una empresa valenciana, es donava la paradoxa que catalanitzava al Principat però no ho feia al País Valencià; ara, des de fa uns mesos, han canviat la seua política i el valencià comença a ser present en els seus establiments. A més, caldria recordar altres campanyes, com les que s'han dut a terme a les universitats. I tot això sense oblidar la col·laboració valenciana en les campanyes d'abast nacional, és clar.

JM – Quins són els antecedents de l'activisme lingüístic dels darrers 20 anys abans que aparegués la Plataforma per la Llengua?

TR – Podem dir que al País Valencià l'activisme lingüístic ha estat present des dels mateixos orígens del nacionalisme contemporani, durant els anys seixanta del segle passat. Penseu que ací estava tot per fer, a un nivell inimaginable al Principat, ni que fóra en temps franquistes. Ací hem hagut de treballar quasi des del no-res per catalanitzar l'escola, el carrer, els ajuntaments, l'esport, els mitjans de comunicació... S'ha fet molt, però resta encara molt per fer, és clar. És allò del got mig buit o mig ple.

JM – Quins són els objectius i les campanyes a fer de cara al futur més immediat?

TR – Pel que fa a les campanyes sobre cadenes comercials, cal consolidar el que s'ha guanyat en algunes d'elles, i exigir-los una major rapidesa.

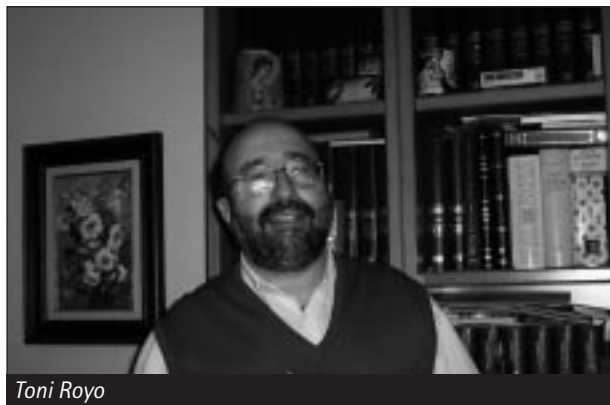
Passar a estimular altres a seguir el mateix camí, buscant un "efecte dòmino", mitjançant campanyes que en algunes ocasions seran pròpies del País Valencià, però en altres estaran englobades en campanyes d'abast nacional. Ens preocupen molt, a més, aspectes com la universitat, inclosos els estudiants d'Erasmus; o la integració de les persones immigrants, clau per al nostre futur; o la necessitat del reconeixement legal de la unitat de la llengua catalana, per evitar més "històries de Moratinos". Com pots veure, feina i ganes no ens en manquen.

JM – Què en penseu de la política lingüística de l'actual govern de la Generalitat Valenciana?

TR – Anava a fer-te la broma de preguntar-te: quina política?, però hi ha coses que no són per riure. Les grans paraules del president de la Generalitat del País Valencià, Francisco (així s'anomena, no Francesc) Camps, consisteixen en fer un discurs brandant, explicant que ara sí, que ara ha arribat l'hora del valencià a les institucions... i, des de llavors, fer-ho tot encara més en castellà. L'única preocupació d'aquest govern és que quede clar que el valencià és "una altra cosa" en relació al català. Tota la resta, la castellanització accelerada del País Valencià, li importa ben poc. Per no dir que li encanta.

JM – Què els hi demanàrieu que fessin? Quins són els àmbits que necessiten una intervenció més urgent per millorar l'ús de la llengua?

TR – Si seguïrem amb la broma, et diria que els demanàrieu que ple-garen. Sincerament, no em puc imaginar cap canvi d'orientació en la

Toni Royo

Entrevista feta per Jordi Manent

seua política de normalització. Que què haurien de fer? Tot, perquè no han fet res. Començant per parlar-lo públicament i oficialment, prestigiar la llengua, deixar-se d'entrebancs a la seua unitat i al seu ús real, estimular i no posar pals a les rodes d'aquells que ho intenten... Uf, és difícil de dir tot el que caldria que feren; però, tranquil, que no ho faran. Ja els va bé, ja, l'actual situació. Ara, tranquils, no ho tindran gens fàcil. I no reeixiran, en el seu intent de fer-nos desaparèixer com a poble.

JM – Què en penseu de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i de la seua actuació? Quina creieu que hauria de ser la seua funció?

TR – Però si l'Acadèmia no pot ni obrir la boca, si no és per repetir el que li mana el govern de la Generalitat! Cada vegada que intenten adoptar una postura més científica, cada vegada que, d'una manera o d'una altra, insinuen la unitat de la llengua, són els mateixos del PP, que se suposa que la van impulsar, els que se'ls llancen a la jugular! Si s'han d'entrevistar amb l'Institut d'Estudis Catalans de manera quasi clandestina, per por que no els esbroquen des del Consell de la Generalitat! Potser l'Acadèmia podria haver tingut algun sentit, potser el puga tenir en un futur distint, però ara, amb aquesta situació i amb aquest govern, encara que estigueren plens de les millors intencions, què podrien fer?

JM – Sobre la recent polèmica de la unitat lingüística, hi ha veus catalanes i valencianes que proposen la denominació "valencianocatalà" o "catalanovalencià" per designar la llengua. Quina opinió

en teniu? Quines propostes fa la Plataforma en aquest punt?

TR – El reconeixement de la unitat de la llengua hauria de ser un tema separat de la qüestió de la seua denominació. El primer que exigim és que siga legalment reconegut que la llengua que els respectius estatuts anomenen "català" en el cas del Principat i les Illes i "valencià" en el del País Valencià és la mateixa, a tots els nivells. Una vegada acceptada aquesta premissa, ja en parlarem de solucions concretes a la "qüestió de noms"; però cal no oblidar que, a hores d'ara, mentre des de les posicions científiques s'està obert al diàleg sobre el nom o noms a donar-li, des del partit que ens governa es neguen a acceptar no ja les denominacions, sinó el fons, la unitat de la llengua. Diuen que dos no renyen si un no vol, però també es pot dir que dos no dialoguen si un no vol. I, per desgràcia, aquest és el cas del PP valencià.

JM – El País Valencià és un dels territoris del nostre àmbit lingüístic més castigat pel que fa a la llengua. Sou pessimistes o veieu el futur amb certa esperança?

TR – Home, si fórem pessimistes ja hauríem plegat. I no ho hem fet, ni ho farem. Mira, cal emmarcar les coses en el seu context. El País Valencià de 1960 se n'anava

Toni Royo

recte, sense aturada, cap al barranc de la plena espanyolització; de l'espanyolització lingüística i, encara pitjor, de l'espanyolització mental. Avui les coses són molt més complexes. Hem recuperat, i molt, en alguns aspectes, com ara l'ensenyament, el nombre de lectors, la producció literària; hem reculat en altres, com és el nombre relatiu de parlants; i estem batallant en altres, com pot ser la integració dels immigrants. Què passarà? Tornem al got mig buit i mig ple. Som optimistes? Per suposat, però no deixem de veure la realitat tal com és. Que ho tenim difícil? Certament, però molt més ho teníem fa unes dècades. En qualsevol cas, voldria recordar allò de la mata de jonc de Muntaner. O ens salvem tots plegats o tots pereixerem. Des del Principat caldria una major atenció i incidència sobre el que passa al País Valencià.

Toni Royo

La Plataforma i la compareixença al Parlament de Catalunya

El passat 25 de maig, diverses entitats van ser convocades a la comissió de cultura del Parlament de Catalunya per fer aportacions al debat polític arran de la unitat de la llengua catalana. Des de la Plataforma aplaudim plenament aquesta iniciativa de participació ciutadana. Creiem que la societat en general, i en concret les entitats i ONG, tenim moltes coses per aportar a la classe política i sovint no se'ns fa el cas, que al nostre, parer mereixeríem.

En aquesta comissió del Parlament, la Plataforma per la Llengua va fer diverses aportacions. En primer lloc vam demanar que des de les institucions catalanes es treballi més a favor de la llengua partint del principi que allò que es guanyi al Principat pot tenir conseqüències directes a la resta del territori; per exemple, un increment al

Principat de la presència del català en l'etiquetatge i la publicitat, o bé en el món del cinema i l'audiovisual, té repercussions clares en la distribució d'aquests productes a la resta del país. En un altre ordre de coses, vam insistir en la necessitat d'expressió de la unitat de la llengua des del propi exercici de les funcions del Parlament de Catalunya, com pugui ser que aquest reaccioni davant de lleis que fan referència a la denominació de "valencià" i vetlli per a la unificació dels criteris lingüístics, o bé assegurí el respecte de la unitat de la llengua per part de l'Estat espanyol, i en conseqüència, per part de les institucions europees i internacionals. Un dels punts que la Plataforma per la Llengua va remarcar especialment va ser la necessitat que el nou estatut reconegui la unitat de la llengua i faci el primer pas per tal de solucionar l'afer. Creiem

fonamental que l'Estatut del Principat ha de recollir que "la llengua catalana adopta en alguns territoris la denominació de valencià". Aquest reconeixement significaria l'existència d'un text legal d'alt rang que reconegués la realitat científica i contribuís a extingir un conflicte que el què pretén en si és debilitar la mateixa llengua. Finalment es va insistir en la necessitat de potenciar les xarxes de treball i de trobar fórmules per fer ús del mercat econòmic que els Països Catalans ofereixen en un conjunt, vetllant a la vegada perquè les empreses que hi actuen entenguin la llengua com a valor afegit i com a element de respecte als ciutadans i consumidors de tota l'àrea lingüística.

Martí Gasull

Membre del Secretariat de la
Plataforma per la Llengua

Proves davant una discriminació lingüística: el cas Helena Bosch

Fa més d'un any que a la Plataforma per la Llengua i al Gabinet Jurídic d'Òmnium Cultural se'ns va plantejar un assumpte de discriminació lingüística i, com gairebé sempre, no en teníem proves. En aquest cas la queixa era d'una professora a qui el director del centre docent va acomiadar el 15 de setembre, el primer dia d'escola, perquè feia les classes en català; cal esmentar que aquest centre és concertat. Òbviament, la discussió que van mantenir va ser privada i el director, en veure que no podia reconvertir i castellanitzar les classes que havia de fer aquesta professora, va decidir acomiadar-la. Us podeu imaginar com se sentiria, per exemple, un professor francès al qual acomiadessin d'un centre acadèmic del seu país pel fet de fer la seva feina en francès? Segurament, aquestes coses tan

inversemblants només passen aquí.

Tot i que no en teníem proves concloents, no vam dubtar a interposar una demanda als jutjats socials per acomiadament per discriminació lingüística i per demostrar que aquesta persona havia estat treballant en aquest centre. Provar la discriminació lingüística d'aquest cas era molt difícil, ja que la discussió entre el director i la professora, com ja hem dit abans, va ser privada, i les persones que tenien coneixement d'aquesta discussió eren treballadors del centre. Teníem però, un element que podia fer-nos guanyar part del procediment i era el fet de provar que aquesta professora havia treballat en aquesta empresa. La defensa va anar per aquest camí i, tot i que, no es va provar la discriminació lingüística, en la sentència es va fer referència a aquest aspecte: "S'imposa a aquesta jutgessa optar

en context del conflicte plantejat i determinar si efectivament l'actora va ser pressionada per utilitzar el castellà tant en la seva relació amb els professors i directius del centre com en la impartició de les classes; aquesta actuació merexeria el rebuig més absolut, tant per qüestionar el dret a la utilització de la llengua catalana, com a dret fonamental de la demandant, com per impedir la necessària transmissió dels coneixements en un centre educatiu que té ensenyaments concertats en la llengua oficial de Catalunya". I l'escola la va recórrer, perquè no hi estava d'acord. El dia 15 d'octubre la Sala del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ens ha donat la raó i ha condemnat l'escola a pagar les costes del procediment.

Mireia Casals

Gabinet Jurídic d'Òmnium Cultural

El Punt ja és a Barcelona

Barcelona i la seva àrea d'influència necessiten un diari com el que ofereix El Punt, un diari proper, català, rigorós, independent i amb esperit crític. Som completament independents de tot grup econòmic, polític, social o de qualsevol mena, i aquest és un dels nostres objectius permanents. Som... El Punt que faltava a Barcelona.

Sortegem subscripcions gratuïtes entre totes les persones que demanin informació

Vull rebre més informació sobre El Punt a Barcelona

Nom i cognoms

.....

Adreça

.....

Població

Codi postal Telèfon

E-mail Edat

Podeu enviar aquesta butlleta a: El Punt, C/ Tàpies, 2, 08001 Barcelona o bé per fax al 93 227 66 06

També podeu enviar les vostres dades a: club@elpunt.com. Més informació al tel. 902 22 10 10

EL PUNT

AVUI

INFORMACIONS CONTRASTADES

OPINIONS SOLVENTS

REPORTATGES INTERESSANTS

SENSIBILITAT NACIONAL

ENTREVISTES AMB GRANS PERSONATGES

ARA ÉS EL MOMENT DE SUBSCRIURE'S A L'AVUI

Departament de Subscripcions diari AVUI: Consell de Cent, 425, 4a planta. 08009 Barcelona

Un Sant Jordi 2004 molt divertit, però passat per aigua

Un any més, la Plataforma per la Llengua es disposava a celebrar la diada de Sant Jordi sota l'eslògan *Utilitza la Llengua*. La bona acollida dels actes de l'any passat ens havia fet optar pel mateix tipus de format. Els actes començaven a dos quarts de sis de la tarda a la plaça Catalunya de Barcelona, però, tot i que durant el matí havia fet molt bon temps, la tarda es preveia més inestable. Malgrat el risc de pluja vàrem inflar la llufa gegant i es va començar a construir l'immens trencaclosques amb el lema de la jornada: *Utilitza la Llengua*. La dinamització dels actes anava a càrrec del grup de teatre Els Pirates i de l'actriu i presentadora de televisió Txé Arana; ells foren els que van patir descaradament les inclemències climàtiques quan, sense previ avís, una terrabastada d'aigua els va caure a sobre. La pluja va durar pocs minuts, però la seva intensitat va fer aturar tots els actes previstos, i així els escriptors del Pen Club i els músics Roger Mas i Feliu Ventura van haver de suspendre les seves intervencions. De totes maneres valorem molt positivament la passada diada de Sant Jordi, jornada de foment per excel·lència d'aquesta cultura que tant ens estimem i que va omplir de gent les places i carrers de tots els pobles i ciutats del país. En aquest sentit, la Plataforma per la Llengua va ser present en diversos indrets del Principat muntant parades de material.

Sònia Llinàs
Membre de la Plataforma

23 d'abril 2004
a partir de les 19:30h
Plaça de Catalunya
Barcelona

> Construcció d'un trencaclosques gegant

> Actuació del cantautor Feliu Ventura i la intervenció d'escriptors del PEN Club de Catalunya

24 d'abril 2004
a partir de les 13:00h
València

> Penjada de la llufa gegant

www.plataforma-llengua.org

El Decàleg de la Plataforma

La Plataforma per la Llengua ha elaborat un decàleg on es recullen aspectes que considerem prioritaris per poder incidir positivament en el progrés de la llengua i poder, en definitiva, viure plenament en català. És clar que aquests no són els únics aspectes, ja que encara n'hi ha molts que s'han de treballar per a millorar la situació de la nostra llengua, però en un moment com l'actual, on ens trobem davant un procés constituent d'un nou Estatut, hem cregut oportú posar sobre la taula aquest *Decàleg* i incidir en l'agenda política en uns punts claus que recollim. És per això que el decàleg elaborat inclou punts tan importants com l'ús del català a l'administració de justícia, la inclusió del deure de conèixer el català,

la referència a la unitat de la llengua, l'establiment del marc necessari per poder potenciar la cultura catalana i la seva indústria cultural, i assegurar que el català sigui llengua d'acollida als nouvinguts. Naturalment que hem hagut de fer un esforç de síntesi i de prioritats i ens agradaria remarcar una vegada més que això no vol dir que no considerem com a importants d'altres aspectes de la llengua que no citem. El criteri ha estat el de centrar-nos en aquells àmbits on podem pressionar, incidir i aconseguir un avenç per a la llengua.

Aquestes propostes les hem fet arribar a tots els grups del Parlament de Catalunya, amb els quals ens hem reunit, així com també amb el mateix president del

Parlament. També hem fet arribar un document que recollia les propostes del *Decàleg* a la comissió redactora del nou Estatut d'Autonomia. El context polític actual és força excepcional i és molt important tenir la capacitat d'incidir per obtenir les millores que facin possible ser un país normal on la llengua pròpia té el reconeixement i suport que es mereix. Els de la Plataforma per la Llengua fa més de 10 anys que hi estem treballant i confiem que l'experiència acumulada ens permeti aconseguir millores substancials per a la nostra llengua.

Daniel Mundet
Membre del Secretariat de la
Plataforma per la Llengua

Presentació a València dels deu anys de la Plataforma

El passat 28 de novembre la Plataforma va presentar a la ciutat de València la litografia commemorativa dels 10 primers anys d'existència, així com els acords establerts amb Acció Cultural del País Valencià de cara a la preparació conjunta d'activitats destinades a la normalització del català, però no només al País Valencià, sinó arreu del territori. L'acte escollit va ser una roda de premsa, celebrada a la terrassa de l'hotel Astòria, al centre de València, i a la qual van acudir nombrosos mitjans de comunicació de la ciutat, tant escrits com audiovisuals. Hi van assistir, per la Plataforma, Martí Gasull i Anna Cortils, i per Acció Cultural el seu coordinador general, Toni Gisbert, i el delegat a Castelló

de la Plana, Antoni Royo, que és alhora el representant del País Valencià a l'Executiva Nacional de la Plataforma. En la roda de premsa es van explicar als periodistes els acords de col·laboració entre les dues entitats, i les activitats comunes que ja s'havien dut a terme en l'últim any, com ara la presència de la Llufa als actes del 25 d'abril, la coordinació de campanyes i l'edició de material. Igualment es va presentar la litografia commemorativa de Guinovart, i es va aprofitar per denunciar les greus mancances en matèria lingüística que pateix el

País Valencià, començant per l'incompliment sistemàtic de les lleis en defensa de la llengua per part del mateix govern autonòmic.

Toni Royo
Plataforma per la Llengua del País Valencià

La Llufa torna a València

Si durant la celebració dels actes commemoratius del 25 d'Abril, l'any 2003, la Llufa va ser per primera vegada a València per denunciar la marginació del català per part de la Generalitat Valenciana, el 2004 ha tornat, en aquesta ocasió per protestar contra l'actitud de l'empresa Mercadona. Segons deïem en la circular de la convocatòria, "la cadena d'establiments Mercadona és la més important de capital valencià que està implantada en tot el nostre territori. Però la presència del valencià en els seus establiments és anecdòtica, i no respon de cap manera al que seria de desitjar... En canvi, a Catalunya Mercadona ha signat un conveni amb la Generalitat per a la seua plena catalanització". A això cal afegir que durant els últims anys han estat molts els valencians

que s'han dirigit a la direcció de Mercadona per tal de fer-li arribar la seua protesta per aquesta situació de discriminació cap a la llengua del país. Es demanava, doncs, que "la direcció de Mercadona atenga aquesta demanda de la societat, que siga conseqüent amb els seus orígens geogràfics, i que tal i com ha fet a Catalunya, duga a terme també al País Valencià un procés de catalanització dels seus establiments, donant exemple com

a empresa capdavantera del sector". Signaven la declaració, conjuntament, Acció Cultural i la Plataforma. Atenent la convocatòria, el dia 24 d'abril al matí, un nombrós grup de persones es van concentrar a les portes d'un dels establiments d'aquesta cadena en ple centre de València, acompanyant la Llufa i fent notar la seua exigència de canvi d'actitud lingüística. I ha funcionat: Mercadona ha canviat la seua política respecte al català, i un bon nombre dels seus establiments del País Valencià estan ja retolats també en valencià, tant a nivell de cartells com de retolació interior. Ens congratulem d'aquest canvi, i desitgem que continuen aprofundint-lo, i que les altres cadenes comercials en prenguen exemple.

Presentació oficial de la Plataforma al Bages

Fa quinze dies vam trobar un conegut nostre i vam parlar de la Plataforma. Ell ens va comentar que ja seria hora que al Bages es prengués una iniciativa semblant. Ens el vam mirar tan perplexos que ens va preguntar què ens passava. "Però que no ens vas veure a la *tele?!"*, vam preguntar. Per la cara que va fer ja vam veure que no. Li vam explicar que feia més de tres mesos que la Plataforma per la Llengua havia fet la presentació oficial a la

capital del Bages: al lloc més cèntric de la ciutat, un dissabte de juliol, amb les taules del passeig plenes a vessar de gent, prenent el seu refresc, amb la llufa, una paradeta on ja vam fer la nostra primera pela com a entitat i els nostres primers simpatitzants! Hi va haver una roda de premsa i van venir els mitjans locals a fer-ne difusió. En la roda de premsa del divendres, ens vàrem presentar, anunciarem l'acte del dissabte i vàrem exposar quines

serien, en general, les nostres línies d'actuació. Per tota resposta vam obtenir un "Ah sí? Doncs no en sabia res". Ja vam tenir clar des d'aleshores que ens quedava molta feina per fer fins que la ciutat i la comarca en pes s'adonés que la Plataforma era aquí. Però no patiu, que als bagencs ens agraden els reptes difícils (presó, vegueries, transport ferroviari...) i tenim energies suficients per tirar endavant.

L'ALC - Plataforma per la Llengua del Vallès, plena de campanyes

Durant tot aquest any 2004, l'ALC - Plataforma per la Llengua del Vallès ha estat molt activa pel que a campanyes, actes i activitats de tota mena. D'una banda, s'han fet força activitats que han tingut permanència al llarg de l'any, com interposar més de 60 queixes a empreses que no usaven el català, enganxades d'adhesius a bancs, caixes d'estalvis i grans empreses que discriminen la nostra llengua, cartes a la premsa i col·laboracions amb entitats i empreses per tal de traduir opuscles al català. Tant a la diada de Sant Jordi com a l'onze de setembre la Plataforma del Vallès muntà una parada amb material

divers (adhesius, pòsters, samarretes, banderes, llibres, etc.), a més del nostre habitual full informatiu *Llengua i Nació* (números 3 i 4). Durant el 23 d'abril es divulgà, també, una exposició fotogràfica on es destacaven desenes d'empreses i comerços que discriminen la llengua catalana, cosa que suscità un gran interès entre els ciutadans i els periodistes.

Però també hem dut a terme altres campanyes. Per exemple, la campanya de denúncia contra l'Ajuntament de Sabadell perquè discriminava el català en unes proves de selecció de personal. Ens adherirem a la campanya *Free*

Catalonia impulsada per Òmnium Cultural, participarem a la conferència-col·loqui que formava part dels actes del Correllengua de Mediona durant l'octubre, a l'Alt Penedès, i col·laborarem en el V Cicle de cinema en català, celebrat a Sabadell i organitzat pel Consorci per a la Normalització Lingüística entre l'octubre i el novembre del 2004. També hem publicat la revista *Viure en català* i hem actualitzat la pàgina web. Podeu entrar-hi a www.estelnet.com/alc

Pep Abad

Membre de la Plataforma per la Llengua - Vallès

Campanya Pel català a l'escola

La Plataforma per la Llengua, juntament amb moltes altres entitats de la societat civil catalana, va dur a terme una campanya molt activa en contra el Reial Decret 830/2003, segons el qual en els ensenyaments comuns de l'educació primària, de la LOCE, existia l'obligació d'impartir un mínim de 4 hores de llengua espanyola a primer i segon curs d'educació primària. Aquesta normativa, l'entrada en vigor de la qual per ara ha estat suspesa, analitzada a fons, significava

una alteració curricular i un veritable atemptat en l'aprenentatge en llengua catalana. Una de les accions més emblemàtiques va tenir lloc el 17 de febrer amb el lliurament -davant la premsa- de 6 carbasses gegants a la delegació del Govern espanyol de Barcelona. Les carbasses suspensien respectivament el Govern espanyol en política de cohesió i integració social, per atemptar contra els programes d'immersió lingüística, per facilitar l'exclusió escolar, per no escoltar la comunitat educativa i per

incomprensió del fet nacional català. Val a dir que l'acció va tenir força repercussió tot i que la Delegació del Govern va tancar-nos les portes als nassos. Posteriorment es va lliurar al registre una carbassa amb una carta dirigida a la senyora García Valdecasas, delegada del Govern espanyol a Barcelona fins fa pocs mesos.

Martí Gasull

Membre del Secretariat de la Plataforma per la Llengua

Joan Bernà escriu un segon llibre on explica les peripècies que ha patit per catalanitzar el gremi notarial

El notari Joan Bernà i Xirgo ha escrit el llibre *Notaris sense fe: la llengua vençuda. Crònica de la Plataforma pels Documents Notarials en Català* (Edicions de la Guingueta, Barcelona, 2004), que compila tot un seguit de textos de la campanya duta a terme entre el maig de 1997 i el maig del 2001 amb l'objectiu de catalanitzar el món notarial. La Plataforma pels Documents Notarials en Català fou una entitat que es creà el 1997 exclusivament per aquesta funció:

fer que la llengua catalana recuperés presència en un dels àmbits on es troba més marginada, el notarial. Juntament amb la Plataforma per la Llengua i l'Associació Catalana de Professionals (ACP) s'actuà en diverses línies i, poc o molt, s'aconseguí que el percentatge del nombre de documents redactats en català cresqués significativament en cinc anys. El llibre *Notaris sense fe: la llengua vençuda* té un antecedent. Es tracta d'*A l'infern de dos en dos. Cartes entre Joan Bernà i Eladi*

Crehuet, notaris (Pagès editors, Lleida, 2001), un llibre escrit per dos notaris i que ve a ser el preludi, amb la creació de la Fundació Àpoca, de la campanya iniciada per la Plataforma pels Documents Notarials en Català i les dues organitzacions acompanyants. Un camp, el del món notarial, molt castellanitzat sobretot des del segle XIX, i al qual cal temps i paciència perquè es vagi normalitzant. Us recomanem ambdós llibres.

La Plataforma portarà l'exposició de l'etiquetatge al Principat d'Andorra

L'exposició "La llengua en les grans marques de l'etiquetatge", elaborada per la comissió empreses de la Plataforma per la Llengua, arribarà al Principat d'Andorra el proper 2005. El Servei de Política Lingüística del Ministeri d'Educació,

Cultura, Joventut i Esports del Govern d'Andorra serà l'encarregat d'ocupar-se que el muntatge de l'exposició sigui tot un èxit. Pel que sembla, l'exposició tindrà lloc entre finals de maig i finals de juny del 2005 a Andorra la Vella. A la

Plataforma ens fa molta il·lusió portar aquesta exposició a l'únic estat del món on el català és l'única llengua oficial però que encara necessita molts esforços perquè es normalitzi en àmbits on és molt fràgil. N'informarem més endavant.

La Plataforma i l'ADEC fan un rigorós marcatge a unes declaracions poc responsables del President Maragall

El 5 de maig del 2004, el President de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall va fer unes declaracions molt poc responsables segons les quals s'afirmava que l'administració havia d'assumir el cost de l'etiquetatge dels productes en català. La resposta de l'ADEC i la Plataforma no es va fer esperar, i l'endemà dia sis els mitjans de comunicació ja es feien ressò d'un comunicat de premsa escrit conjuntament per les dues organitzacions. En el comunicat es posava èmfasi en tres punts: a) que l'etiquetatge en català suposa el mateix cost que qualsevol altra llengua i que no hi

ha cap país del món que subvencioni les empreses perquè etiquetin en la seva llengua; b) que la millor manera d'ajudar les empreses per etiquetar en català és desplegar la Llei de Política Lingüística de 1998 i obligar a etiquetar en la nostra llengua tots els productes alimentaris que es comercialitzen a Catalunya (i no només els artesanals, de qualitat i de denominació d'origen); i c) segons el comunicat, "a tots els països democràtics amb llengües amb un nombre de parlants comparable als que té la llengua catalana existeix l'obligatorietat d'etiquetar en la llengua corresponent. És el cas del

francès al Quebec, l'italià, el francès i l'alemany a Suïssa, el letó a Letònia, el suec a Finlàndia i el danès a Dinamarca. Actualment el cas de l'etiquetatge en català constitueix una excepció mundial". Confiam que aquests arguments siguin suficients per convèncer al President Maragall de la importància de "no subvencionar més" la llengua catalana i equiparar-la i fer-la normal a llengües d'altres països amb les obligacions que calgui. I esperem, també, que abans de fer certes declaracions s'ho pensi dues vegades.

A *La Corbella* número 6, del juliol del 2004, a la pàgina 6 hi ha un error de datació. Dins dels "10 anys d'acció" es data erròniament una fotografia de la campanya

per veure el film *Pocahontas* al català. Diu que l'acció davant dels Cinemes Maremàgnun de Barcelona era del gener de 1999. Hauria de dir que era del gener de 1995.

Fe d'errades

El nom i la unitat de la llengua... un cop més!

La controvèrsia sobre el nom de la llengua al País Valencià (una altra denominació contestada) ha tornat a saltar als titulars de la premsa, ara en relació amb la petició del ministre Moratinos perquè la Unió Europea doni algun reconeixement a les llengües oficials a part del territori de l'Estat.

A hores d'ara les argumentacions són prou clares, sobretot per als lectors d'aquest butlletí, i no tindria sentit reiterar-les una vegada més. Però si bé és cert que el món acadèmic i universitari no té cap dubte sobre la unitat de la llengua que els valencians normalment i estatutàriament anomenen *valencià* i que la lingüística internacional sol anomenar *llengua catalana*, no hi ha dubte tampoc que la situació és molt més confusa entre la societat valenciana i entre els polítics (no sols del PP valencià).

Tant de bo tot fos tan senzill com afirmar –un cop més– que la llengua és una i que el seu nom internacional corrent és el que és, donant el tema per resolt. Crec que hi ha tres aspectes (almenys) que reclamen una mica més de feina:

1) Si tenim en compte que tant l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (més aviat crípticament) com les universitats valencianes assumeixen la unitat de la llengua, potser seria convenient sumar la seva veu amb la de totes les altres universitats del nostre àmbit lingüístic i amb l'Institut d'Estudis Catalans i fer una declaració conjunta perquè s'acabi la broma de tractar-les com dues llengües diferents. Ah, però hi ha un punt inexcusable en aquesta declaració: remarcar amb el mateix èmfasi que la denominació de *valencià* és antiga i legítima i no representa cap consideració d'inferioritat o subordinació respecte al nom més general de *llengua catalana*. Convé recordar que l'IEC, des de la seva fundació, ha comptat amb els millors lingüistes i escriptors valencians i vol continuar practicant aquest principi de coresponsabilitat amb tots els territoris de fora de Catalunya on es parla la mateixa llengua.

2) La declaració anterior ha de ser la base perquè els

polítics i la societat (tant del País Valencià com de tot Espanya) deixin de frivoltitzar amb la doble denominació i perquè s'adopti la norma jurídica necessària per desterrar per sempre aquesta absurda controvèrsia: una llei amb el rang suficient ha d'establir que *català* i *valencià* són noms equivalents d'una mateixa llengua, igual que *castellà* (l'única forma constitucional) i *espanyol* (l'única forma d'ús oficial a la UE).

3) Fins i tot suposant que es resolguin les qüestions de principi dels dos apartats anteriors –que ja seria hora i que ja seria mèrit–, ens queda una tercera feina important a efectes pràctics: acordar amb un informe (socio)lingüístic adient com es durà a la pràctica aquesta unitat de llengua a l'hora de preparar les diferents versions dels textos jurídics o administratius, dels espais i publicacions de tipus informatiu, etc. que comportarà l'oficialitat (esperem que no tan sols a la UE, sinó als mateixos òrgans de l'Estat). I encara podríem anar més enllà: valdria la pena estudiar amb detall com podríem col·laborar els territoris que compartim aquesta mateixa llengua en totes les activitats de difusió general (informàtica, traduccions, doblatges, subtítols, produccions audiovisuals, manuals educatius, etc.).

Em fa l'efecte que tothom agrairia que, d'ara endavant, tant els polítics com els acadèmics i els lingüistes pensessin sobretot en les necessitats de la gent, que simplement voldria viure amb naturalitat dins del seu espai lingüístic, sense tantes barreres i traves que dificulten la comunicació professional, comercial, cultural i lúdica de Salses a Guardamar, de Fraga a l'Alguer... i en l'àmbit del món global (que tampoc l'hem d'oblidar).

No valdria la pena aprofitar l'enrenou actual per enfocar el tema pragmàticament? Reflexionem-hi, que deia aquell...

Isidor Marí

Membre del Consell Consultiu
de la Plataforma per la Llengua

Vols efectivitat? Vols resultats? Fes-te soci de la Plataforma per la Llengua!

M'interessa col·laborar amb la Plataforma per la Llengua

En accions al carrer Integrant-me en campanyes Dinamitzant grups locals Econòmicament

Nom i cognoms: _____ Telèfon: _____ A/e: _____

Adreça: _____ Codi Postal: _____ Població: _____

Quota: Especial _____ (mínim 15 euros al trimestre) Normal (10 euros al trimestre) Reduïda (5 euros al trimestre)

Número de compte on domiciliar la quota

Entitat	Oficina	DC	Número de compte

Signatura: _____

Plataforma per la Llengua: Rocafort 242 bis 3r - 08029 BARCELONA